MALTA

QORTI TA' L-APPELL

S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO

ONOR. IMHALLEF
ANTON DEPASQUALE

ONOR. IMHALLEF
ALBERT J. MAGRI

Seduta tat-3 ta' Novembru, 2006

Appell Civili Numru. 1196/2002/1

Carmen Farrugia Romano f'isimha *proprio* u bhala kuratrici *ad litem* ta' bintha minuri Lara Farrugia

v.

Dennis Farrugia

Il-Qorti:

Rat l-att ta' citazzjoni pprezentat fil-Prim'Awla tal-Qorti Civili illi permezz tieghu l-attrici *proprio et nomine*, wara illi ppremettiet illi l-partijiet izzewgu f'Malta fl-erbatax (14) ta'

Novembru tas-sena, elf, disa' mija u disgha u disghin (1999) u kellhom tifla unika Lara Jayne Farrugia illi twieldet fit-22 ta' Settembru 1998 (dokumenti A u B); illi l-hajja mizzewga tal-kontendenti saret impossibbli minhabba sevizzi, eccessi, minacci u ingurji gravi kommessi mill-konvenut kontra l-attrici u minhabba illi tkissret irrevokabilment; illi l-attrici, ghal dawn il-motivi, talbet u ottjeniet l-awtorizzazzjoni sabiex tipprocedi f'dina l-istanza permezz ta' digriet moghti mis-Sekond'Awla tal-Qorti Civili fl-4 ta' Lulju tas-sena korrenti (*i.e.* 2002) (Dok C); talbet ghaliex dik il-Qorti m'ghandhiex: 1. tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti konjugi Farrugia minhabba sevizzi, eccessi, minacci u ingurji gravi kommessi mill-konvenut kontra martu u minhabba illi z-zwieg tkisser b'mod irr(e)vokabbli; 2. taffida lill-attrici bil-kura u kustodja ta' binthom Lara Farrugia salv l-access tal-konvenut stabbilit f'dawk il-modalitajiet kollha xierqa fl-ahjar interess tal-minuri; 3. tikkundanna lill-konvenut sabiex ihallas lill-attrici retta alimentarja ghaliha u ghall-binhom (*sic*) minuri, b'dawk il-modalitajiet kollha xierqa inkluzi revizjoni perjodika ghall-gholi tal-hajja; 4. tapplika kontra l-imsemmi konvenut l-effetti tad-disposizzjonijiet tal-Artikoli 48, 51, 53 u 54 tal-Kodici Civili (1984 *ed*.) *in toto* jew *in parte*; 5. tiddikjara xjolta l-komunjoni ta' l-akkwisti ezistenti bejn il-kontendenti u tordna li l-istess oggetti formanti parti mill-komunjoni ta' l-akkwisti jigu divizi bejn il-partijiet, okkorrendo b'*opera* ta' perit nominand sabiex jillikwida l-istess komunjoni, u illi l-Qorti tistabilixxi data u tordna illi l-akkwisti illi jkunu saru bix-xoghol u hila tal-attrici minn dik id-data 'l quddiem, jibqghu biss a beneficcju taghha, u illi jigi nominat nutar sabiex jircievi l-att relativ u kuratur biex jirrapresenta lill-eventwali kontumacja fuq l-istess att; 6. tordna lill-konvenut jirrestitwixxi lill-attrici il-beni kollha parafernali u dotali taghha; 7. tawtorizza lill-attrici sabiex tabita fid-dar matrimonjali ad eskluzjoni tal-konvenut; bl-ispejjez - komprizi dawk tal-proceduri kollha inkorsi quddiem is-Sekond Awla tal-Qorti Civili - kontra l-konvenut ingunt in subizzjoni;

Rat id-dikjarazzjoni guramentata ta' l-attrici u l-listi tax-xhieda u tad-dokumenti relativi;

Rat in-nota ta’ eccezzjonijiet tant verbuza tal-konvenut illi permezz taghha, in succint, eccepixxa:

1. Illi minghajr pregudizzju huwa jirreferi ghac-citazzjoni numru 1136/2002 fl-ismijiet *Farrugia Dennis pro et nomine - versus - Farrugia Romano Carmen* u ghat-talbiet, ghall-premessi, il-lista tax-xhieda u d-dokumenti ezebiti u ghall-atti kollha ta’ dik il-kawza minnu intavolata;

2. Illi huwa jitlob illi l-provi illi jitressqu fic-citazzjoni numru 1136/2002 ikunu u jsiru applikabbli ghac-citazzjoni odjerna;

3. Illi huwa jirreferi ghall-att ta’ citazzjoni numru 1136/2002 u ghad-dikjarazzjoni guramentata, ghall-lista tax-xhieda u ghall-elenku tad-dokumenti relativi u qed issir talba formali biex il-kontenut ta’ dik ic-citazzjoni jitqies bhala kontro-talba ghal din ic-citazzjoni permezz tan-nota ta’ eccezzjonijiet tal-konvenut;

4. Illi huwa jaqbel ma’ l-ewwel u mat-tieni premessi, biss mhux mal-konkluzjoni tat-tieni premessa minhabba illi z-zwieg tkisser irremedjabilment minghajr ebda tama ta’ rikonciljazzjoni b’tort uniku ta’ l-attrici;

5. Illi huwa jaqbel ma’ l-ewwel talba attrici biss jinsisti illi z-zwieg tkisser irremedjabilment b’tort uniku ta’ l-attrici;

6. Illi huwa ma jaqbilx mat-tieni talba attrici billi l-interess suprem tal-bint minuri jkun aktar imhares jekk hija tigi fdata fil-kura u kustodja tieghu;

7. Illi huwa ma jaqbilx mat-tielet (3) talba attrici peress illi l-attrici tahdem, ghandha arti u sengha biex taghmel dan, u kwindi ma hemmx htiega illi tigi ivversata ghaliha ebda retta alimentari, u kwantu ghall-bint minuri din ghandha tigi mantnuta ugwalment mill-genituri skond il-hidma u l-qliegh taghhom u c-cirkostanzi socjali tal-hajja partikolari taghhom;

8. Illi huwa jikkontesta kategorikament ir-raba’ (4) talba attrici, billi ghall-kuntrarju, ghandha tkun l-attrici li tilfet l-effetti a bazi ta’ l-Artikoli 48, 51, 53 u 54 tal-Kodici Civili;

9. Illi huwa jaqbel mal-hames (5) talba attrici fis-sens illi ghandha tigi likwidata l-komunjoni ta’ l-akkwisti ezistenti bejn il-kontendenti, imma b’mod illi din tirrifletti l-hidma u l-bzulija ta’ kull wiehed mill-kontendenti;

10. Illi huwa jikkummenta dwar is-sitt (6) talba attrici billi jiddikjara li din assolutament ma gabet ebda beni parafernali u dotali maghha;

11. Illi huwa kategorikament jikkontesta s-seba’ (7) talba attrici, fl-ewwel lok billi qatt ma kien hemm u s’issa qatt m’hemm ebda dar konjugali; fit-tieni lok il-kontendenti dejjem ghixu fir-residenza tal-genituri ta’ l-attrici sakemm beda d-dizgwid matrimonjali fejn imbaghad huwa kien kostrett illi jerga’ jirritorna fir-residenza tal-genituri tieghu;

12. Illi kien huwa illi baqa’ jhallas id-dejn fuq id-dar konjugali, u bl-ghajnuna ta’ missieru baqa’ jattrezzaha u, *considerando* l-ispejjez konsiderevoli illi huwa u l-familjari tieghu ghamlu fiha, din id-dar bi dritt ghandha tibqa’ f’idejh, u l-Qorti tevalwa jekk l-attrici jisthoqilix li tinghata xi forma ta’ kumpens;

12 (*sic*). Illi l-attrici lanqas biss u bl-ebda mod ma resqet lejn ir-residenza f’appartament numru 2, St. Patrick’s Court, Triq San Gwann tal-Gharghar f’San Gwann, minn mindu beda d-dizgwid matrimonjali, u kwindi s-seba’ (7) talba attrici hija ghal kollox superfluwa, frivola u vessatorja fic-cirkostanzi;

13. Salvi eccezzjonijiet ohra ulterjuri jekk ikun il-kaz;

Rat id-dikjarazzjoni guramentata tal-konvenut u l-lista tax-xhieda relativa;

Rat is-sentenza tat-tletin (30) ta’ Novembru, 2005 illi permezz taghha l-Qorti Civili (Sezzjoni tal-Familja) ddecidiet hekk:

"… taqta' u tiddeciedi, billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenut biss inkwantu l-istess huma b'xi mod inkompatibbli ma' dak fuq deciz, tilqa' t-talbiet attrici biss fis-sens hawn deciz, b'dan illi:-

"1. Tilqa' l-ewwel talba attrici billi tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti konjugi Farrugia minhabba li z-zwieg tkisser b'mod irrevokabbli, u dan minhabba ragunijiet imputabbli esklussivament lill-konvenut minhabba sevizzi, eccessi, u ngurji gravi kommessi minnu fil-konfront ta' l-attrici u bintha. Kawza ta' dan l-agir illegali u abbusiv tal-konvenut, li anke telaq jghix ghal rasu, il-konvivenza bejn il-partijiet ma baqghatx aktar possibbli u ghalhekk iz-zwieg tkisser irrimedjabbilment.

"2. Tilqa' t-tieni talba attrici billi taffida lill-attrici bil-kura u kustodja ta' binthom minuri Lara Jayne Farrugia salv l-access tal-konvenut fil-granet meta l-attrici jkollha x-xoghol bhala *Day* u *Night* mis-6:00 p.m. sat-8:00 p.m., kollox skond dak sottomess mill-attrici fin-nota taghha fil-kawza fl-ismijiet inversi ta' l-10 ta' Jannar 2005, kif ukoll skond id-dokument hemm anness bhala Dok. 'CF1' a fol. 454 tal-process l-iehor, liema dokument ghandu jaghmel parti minn din is-sentenza. Dan l-access ghandu jibda jsehh b'effett mid-data ta' din is-sentenza, dejjem fl-interess ta' l-istess minuri.

"3. Tilqa' din it-talba fis-sens li l-konvenut ghandu l-obbligu li jhallas ghall-manteniment ta' bintu l-minuri, u jikkontribwixxi ghall-istess, kif ukoll li l-attrici f'kaz ta' bzonn ghandha dritt ta' manteniment. Dwar dan din il-Qorti ser tipprovdi aktar 'il quddiem f'din is-sentenza anke a bazi ta' dak li jipprovdi l-artikolu 48 u 54(6) tal-Kap 16 fl-intier taghhom.

"4. Tilqa' din it-talba u tapplika kontra l-konvenut id-dispozizzjonijiet ta' l-artikolu 48 tal-Kap 16 fl-intier taghhom.

"5. Tilqa' l-hames talba attrici billi tiddikjara xolta l-komunjoni ta' l-akkwisti ezistenti bejn il-kontendenti u dan b'effett mid-data ta' din is-sentenza. Kwantu ghal-likwidazzjoni u divizjoni ta' l-istess u b'applikazzjoni ta' l-artikolu 48 tal-Kap 16 kontra l-konvenut u ta' l-artikolu 54(6) favur l-attrici u bintha, din il-Qorti tordna li l-istess immobbli appartament numru 2, Saint Patrick's Court, Triq San Gwann tal-Gharghar, San Gwann jigi assenjat lill-attrici, b'dan li kull d-dejn [*sic*] fuq l-istess dar mal-bank ghandu jithallas mill-istess attrici *per saldo* ghal kull dritt ta' manteniment ta' l-attrici f'isimha u f'isem l-istess minuri kontra l-konvenut. B'effett mid-data ta' din is-sentenza l-obbligu ta' manteniment tal-minuri qed jigi assunt kompletament mill-attrici u kull dritt eventwali ta' manteniment talvolta spettanti lill-attrici mill-konvenut qed jigi hekk saldat.

"Illi ghal dan l-iskop tordna lill-konvenut sabiex jizgombra mill-istess immobbli fi zmien qasir u perentorju ta' ghoxrin (20) gurnata mid-data ta' din is-sentenza, u l-istess immobbli jithalla liberu f'idejn l-attrici. Fin-nuqqas li l-konvenut jaderixxi ruhu ma' dak hawn ordnat fit-terminu li qed jigi lilu perentorjament moghti, din il-Qorti tordna l-izgumbrament effettiv tieghu mill-istess fond bl-assitenza tal-Marixxali tal-Qorti u tal-Pulizija Ezekuttiva. Ghaldaqtant tordna li kopja legali ta' din is-sentenza tigi notifikata mill-attrici lir-Registratur tal-Qrati Civili u Tribunali kif ukoll lill-Kummissarju tal-Pulizija.

"Illi kwalunkwe kontijiet bankarji li hemm, ad eccezzjoni tal-*Visa Card*, ghandhom jinqasmu ugwalment bejn il-partijiet. Il-kont bankarju Nru 45688 250 100 46197 (Dok. 'CF1' a fol. 199 tal-process) li huwa kont ghall-*Visa Card* qed jigi assenjat lill-konvenut u kwalunkwe dejn fuqu ghandu jigi assunt minnu.

"Illi dwar il-polza ta' assikurazzjoni mal-*Middle Sea Valletta Life Assurance Company Limited* f'isem il-partijiet mahruga bhala *endowment policy* ghall-minuri, *Life Policy 55131* ghandha tigi likwidata u r-rikavat diviz ugwalment bejn il-partijiet.

“Illi dwar oggetti mobbli kull parti ghandha zzomm l-oggetti li attwalment jinsabu fil-pussess rispettiv taghha.

“Illi ghal dan l-iskop il-Qorti tinnomina lin-Nutar Mario Bugeja sabiex fid-data ta’ 20 ta’ Dicembru 2005 fil-11:30 a.m. f’wahda mill-Awli tal-Qrati Superjuri Valletta, jassenja sehem il-konvenut ta’ nofs indiviz tal-fond St. Patrick’s Court, f’appartament numru 2, Triq San Gwann tal-Gharghar gewwa San Gwann lill-attrici b’kuntratt pubbliku relattiv, b’dan ghalhekk li l-istess attrici tkun indikata bhala l-proprjetarja esklussiva ta’ l-istess appartament, u tassumi l-obbligu tal-hlas ta’ kull dejn fuq u gravanti l-istess immobbli favur il-bank indikat f’dawn l-atti. Din il-Qorti tinnomina wkoll lil Dr. Marco Ciliberti bhala kuratur deputat sabiex jidher ghall-eventwali kontumaci fuq l-istess att kollox skond kif hawn indikat.

“6. Tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri ta’ din it-talba.

“7. Tilqa’ s-seba’ talba attrici billi tawtorizza lill-attrici sabiex tabita f’appartament numru 2, Triq San Gwann tal-Gharghar gewwa San Gwann ad eskluzjoni tal-konvenut.

“Bl-ispejjez kollha tac-citazzjoni kontra l-konvenut b’dan li din il-Qorti tordna li kopja legali ta’ din is-sentenza tigi notifikata mill-attrici lir-Registratur tal-Qrati Civili u Tribunali, kif ukoll lill-Kummissarju tal-Pulizija sabiex jinvestiga l-kaz skond il-ligi u jiehu l-proceduri kollha opportuni, jekk ikun il-kaz, kontra l-konvenut. Dan anke in vista tax-xhieda tieghu u ta’ ohrajn f’dawn il-proceduri u fil-kawza fl-ismijiet inversi *Dennis Farrugia proprju et nomine vs Carmen Farrugia Romano* (Cit. Nru. 1136/2002/RCP) deciza wkoll illum. Tordna wkoll lill-attrici tinnotifika kopja legali ta’ din is-sentenza lin-Nutar Mario Bugeja u lil Dr. Marco Ciliberti”;

u dana wara illi kkunsidrat hekk:

“Illi f’din il-kawza ta’ separazzjoni l-partijiet it-tnejn qed iwahhlu f’xulxin il-htijiet attribwibbli ghall-kollass taz-zwieg taghhom. Fil-fatt jinghad li dan iz-zwieg ftit li xejn dam, tant li fi zmien tlieta jew erba’ snin il-partijiet kien[u] gjà

nfirdu *de facto*. Fil-fatt il-kontendenti zzewgu fl-14 ta’ Frar 1999 u f’Gunju 2002 kienu gjà pprocedew quddiem is-Sekond’Awla tal-Qorti Civili presjeduta f’dak iz-zmien mill-Onorevoli Imhallef Vincent De Gaetano - illum is-Sinjur[ij]a Tieghu l-Prim’ Imhallef Vincent De Gaetano.

“Illi rrizulta wkoll mill-provi prodotti li l-kontendenti qabel ma zzewgu minkejja l-età tenera taghhom, kienu gjà ilhom xi tliet (3) snin flimkien. Peress li l-attrici harget tqila, wara t-twelid tal-minuri huma zzewgu u marru joqoghdu ghand il-genituri ta’ l-attrici. Dak iz-zmien ma kellhomx dar taghhom. Din inxtrat aktar tard u jirrizulta li l-attrici kellha tohrog tahdem biex tkun tista’ [tghin] fil-finanzjament taghha.

“Illi l-konvenut allega li l-inkwiet bejniethom beda ftit wara li l-attrici harget tahdem. Huwa qal li martu ma bdiet taghti kaz ta’ xejn u spiss riedet tohrog mal-hbieb. Sadanittant huwa u missieru baqghu jahdmu fil-post u hija bdiet taghti anqas kaz. Huwa kien waqaf mix-xoghol u hi ma rieditx thallas il-pagament fuq il-post. Kien ghalhekk li talab lil missieru biex ighinu u fil-fatt hekk gara. Darba minnhom martu belghet hafna pilloli u spiccat l-isptar. Meta marret lura d-dar huwa dar biha. Imbaghad kellmet tabib wahedha. X’hin dahal il-konvenut biex ikellmu, it-tabib qallu li ma kienx hemm problemi kbar u li hija kellha bzonn il-mistrieh. Qallu wkoll biex jitlaq ftit mid-dar u aktar tard jergghu imorru ghandu flimkien. Skond il-konvenut però huma ma regghux marru. Ftit granet wara l-attrici qaltlu li bejniethom kien spicca kollox u b’hekk huwa mar joqghod ghand il-genituri tieghu avolja ma kellhomx spazju bizzejjed.

“Illi huwa kien baqa’ jmur jara lit-tifla kuljum ghand il-genituri ta’ l-attrici. Ipprova jirranga izda martu qaltlu li ma kienx hemm tama. Meta marru ghand il-*counsellor* ta’ Kana l-attrici qalet li huwa kien ighir hafna ghaliha, ma jafdahiex, li kien jaghmlilha l-ghassa l-hin kollu u ma jhallihiex tilbes li trid. Skond il-*counsellor* ma kienx hemm affarijiet kbar izda martu ma rieditx tirranga. Omm il-konvenut u huh ikkorroboraw ma’ din ix-xhieda.

"Illi l-attrici xehdet li meta twieldet it-tarbija l-konvenut mar joqghod ghand il-genituri ta' l-attrici u sa minn dak iz-zmien kienu dejjem jargumentaw. Wara li zzewgu baqghu jghixu mal-genituri taghha fejn il-glied kompla jippersisti. Skond l-attrici r-relazzjoni ta' bejniethom kompliet hzienet meta hi bdiet tahdem. Dan ghamlitu biex tghin fil-finanzi tal-familja peress li kienu xtraw il-post flimkien. Il-genituri taghha kienu tawhom hames mitt lira Maltin (Lm500) biex ighinuhom, apparti li missierha kien anke ghamlilhom hafna xoghol bla ma hallsuh. Ix-xoghol taghha kien jinvolvi *shifts* bil-lejl u zewgha kien sar pussessiv hafna, fis-sens li kien jirrabja maghha. Hija sostniet li kien jaghmlilha hafna xenati. Hija allegat li zewgha kien iqabbad lil xi hadd biex jaghmlilha l-ghassa. Tant kien sar possessiv li anke beda jindahlilha x'tilbes.

"Illi sakemm damet mieghu harget biss xi darbtejn mal-hbieb fil-ghaxija u huwa kien mar fuq il-post. *Inoltre* allegat li zewgha kien izomm hafna jdejh fejn kienu jidhlu l-flus u kienu l-genituri taghha li ghenu biex jinxtraw hafna mill-bzonnijiet tat-tifla. Il-karozza li allegatament kien qed ihallas ghamilha fuq missieru u aktar kien jaghti mportanza lill-karozza milli lil binthom. Huwa kien iqatta' hin maghhom bhala familja imma kien jippreferi jaghmel affarijiet wahdu.

"Illi l-attrici *inoltre* xehdet li meta bdiet tahdem il-konvenut ma baqax jaghtiha manteniment u xahar wara li bdiet tahdem huwa telaq mix-xoghol tieghu u beda jahdem ma' missieru bhala *tile layer* bla ktieb. Hija takkuzah li huwa kien bniedem ghazzien.

"Illi hija sostniet li tant kienet imdejqa b'din is-sitwazzjoni li bdiet tiehu xi *anti-depressants* izda wara xi zmien hadet *overdose* ghax ma kienitx felhet aktar ir-relazzjoni ta' bejniethom. Meta haduha l-isptar hija kienet fethet qalbha ma' tabib u wara din l-okkazjoni ddecidiet li hi u zewgha ma setghux ighixu aktar flimkien. Hija talbet lit-tabib biex ighidlu u zewgha ma baqax ighix maghha. Din ix-xhieda giet korroborata wkoll minn omm l-attrici.

“Illi minn dan kollu effettivament jirrizulta li ghalkemm saru hafna allegazzjonijiet li saru miz-zewg partijiet, dan iz-zwieg tfarrak minhabba li fl-opinjoni ta’ din il-Qorti l-konvenut naqas serjament mir-responsabbiltajiet tieghu li jmanti lill-familja tieghu u jipprovdi ghall-istess. Fil-fatt mill-provi prodotti jirrizulta li l-istess konvenut kien determinat li bl-ebda mod ma jmantni lill-attrici u tant li dejjem qal li ma jahdimx, minkejja li ghandu s-sengha li jqieghed il-madum. Minn xhieda ta’ ufficjali tal-E.T.C. rrizulta li sahansitra nqabad jahdem meta kien qed jirregistra ghax-xoghol.

“Illi fil-fatt jidher ukoll li l-istess konvenut waqaf li jikkontribwixxi ghall-manteniment ta’ bintu stess hekk kif l-attrici bdiet tahdem, liema sitwazzjoni baqghet l-istess sal-lum. Fil-fatt il-konvenut kien anke telaq lill-attrici u lil bintha bil-ghan li ma jhallasx manteniment lanqas ghal bintu, u pprova jikkapparra dik li xi darba kellha tkun id-dar matrimonjali, liema dar però ma tlestietx sforz id-dizgwid persistenti bejn il-kontendenti. Il-konvenut ittenta wkoll li jitlob il-kura u l-kustodja ta’ bintu l-minuri, u minkejja l-fatt li lanqas waqt il-kawza ma offra li jaghmel tajjeb ghall-manteniment taghha.

“Illi f’dan il-kuntest, u minn dak li din il-Qorti setghet tinnota waqt il-kawza ma hemm l-ebda dubju li kien il-komportament tal-konvenut li wassal ghal din il-firda personali, u dan minhabba x-xehha li wera ma’ l-attrici u bintha, inkluz in-nuqqas li jipprovdi manteniment ghalihom, it-tentattivi tieghu li jiddomina lil martu, anke meta oppona b’kull mod li din tohrog tahdem - haga li l-attrici kienet qed taghmel kemm minhabba l-fatt li kienet qed tircievi manteniment mizeru minghand zewgha, kif ukoll sabiex tipprovdi ghall-ispejjez tal-fond immobbli. Il-konvenut dan ma setghax ghalih u ta’ bniedem irresponsabbli waqaf jahdem, beda jirregistra ghax-xoghol, kollox bl-iskop li ma jkunx obbligat ihallas manteniment lil martu. Minkejja dan, din il-Qorti hija konvinta li l-istess konvenut jaghmel xoghol anke ma’ missierhu bhala *tile layer*, kif fil-fatt inqabad jaghmel mill-Awtoritajiet kompetenti. Fl-ahjar ipotesi ghall-konvenut jidher car anke mix-xhieda tieghu li huwa rrifjuta li jahdem

u anke jirrizulta li huwa ma ghamel l-ebda tentattiv sabiex jirregolarizza l-pozizzjoni tieghu, proprju sabiex jisfida lil martu u jahrab minn dawk li huma l-obbligazzjonijiet tieghu bhala missier u ragel tal-familja. Dwar dan l-istess Qorti hija moralment konvinta meta kellha l-opportunità wkoll mhux biss li tezamina x-xhieda tal-partijiet f'din il-kawza, fejn innutat l-komportament taz-zewg partijiet, fejn jidher car li r-rwol tal-konvenut f'din il-kawza kien ristrett sabiex jivvessa lill-attrici u wkoll sabiex anke jabbuza mill-proceduri quddiem din il-Qorti. Dan qed jinghad specjalment meta din il-Qorti kif kostitwita attwalment kienet indisposta, proceduri li f'dak l-istadju avvanzat tal-kawza kienu litteralment imissu l-mertu ta' l-azzjoni attrici u l-azzjoni l-ohra konnessa istitwita mill-konvenut.

"Illi anke in vista ta' dak kollu premess, din il-Qorti thoss li x-xhieda tal-konvenut dwar dik li hija responsabbiltà tas-separazzjoni personali li huwa qed jallega li hija ta' l-attrici, ma hija bl-ebda mod kredibbli, aktar u aktar meta minkejja l-fatt li l-istess konvenut inqabad fil-fatt jahdem huwa xorta wahda baqa' jsostni l-oppost. Fuq kollox minkejja s-sengha li ghandu huwa jinsisti li ma jahdimx. Certament li l-konvenut b'dan l-atteggjament irrenda l-allegazzjonijiet tieghu mhux kredibbli u wisq anqas sostenibbli u verosimili, u ghalhekk din il-Qorti thoss li l-htija tal-firda ta' din il-koppja ghandha tigi attribwita lill-konvenut esklussivament.

"Illi ghalhekk l-ewwel talba attrici ghandha tigi milqugha ghar-ragunijiet imputabbli lill-konvenut minhabba sevizzi, eccessi, u ngurji gravi kommessi minnu fil-konfront ta' l-attrici u bintha, li kawza ta' dan l-agir illegali u abbusiv tieghu anke telaq jghix ghal rasu, u l-konvivenza bejn il-partijiet ma baqatx aktar possibbli u ghalhekk iz-zwieg tkisser irremedjabbilment.

"Illi l-partijiet ghandhom tifla minuri li bhalissa qeghda fil-kura u kustodja ta' l-attrici b'access ghall-konvenut li jaraha kwazi kuljum. Illi jidher li l-partijiet kapaci jitkellmu bejniethom dwar it-tifla. It-tnejn li huma jridu l-kura u l-kustodja taghha. Il-konvenut isostni li t-tifla ghandha tghix mieghu u b'hekk ghandu wkoll jinghata d-dar

matrimonjali ghax ghand ommu m'hemmx fejn joqoghdu. Fin-nota ta' sottomissjonijiet tieghu huwa jallega li martu tghix hajjitha u tohrog mal-hbieb, u li huha li jghix fl-istess dar fejn tghix hi ghandu problema ta' droga.

"Illi jinghad li fi kwalunkwe kaz, dawn baqghu biss allegazzjonijiet ghax mhumiex ippruvati mill-konvenut. Anzi din il-Qorti thoss li minhabba n-nuqqas ta' prova *da parte* tal-konvenut fuq dawn l-allegazzjonijiet serjissimi, dawn fihom infishom jammontaw ghal ingurja gravi fil-konfront ta' l-attrici, u b'hekk qed tigi ikkonfermata li din hija raguni ohra ghaliex l-istess konvenut huwa hati ta' din il-firda personali.

"Illi l-konvenut sostna wkoll li t-tifla gieli torqod ghand zija taghha u dan gie kkonfermat mill-mara li spjegat li dan gieli jsehh meta hi tkun xoghol bil-lejl. Però din il-Qorti certament ma tistax tikkundanna lill-omm li mhux biss qed tmantni lilha nfisha izda wkoll waheda qed tipprovdi ghal bintha. Altrimenti wiehed ikun wasal ghall-assurd jekk jippremja lil min kien traskurat u waqaf jahdem u ma jridx jahdem, minkejja l-obbligazzjonijiet tieghu ta' missier u ta' ragel tal-familja, u jikkundanna lill-omm li qed tahseb ghal bzonnijiet kollha ta' bintha.

"Illi ghalhekk certament li din il-Qorti thoss li l-konvenut ma gabx ragunijiet sufficjenti sabiex ikun jista' jinghata l-kura u l-kustodja ta' bintu. Anzi jidher li huwa fuq kollox naqas li jmanti lill-istess bintu u mid-dokumenti kollha li l-istess attur esebixxa ma jidhirx li huwa ghamel suggeriment wiehed ta' kif ser jipprova jmantniha. Anzi jidher li minkejja li huwa ragel u ghandu l-età tieghu, lanqas huwa kapaci jmantni lilu nnifsu ghaliex jammetti li qed jigi mantnut minn missieru, li skond huwa xtralu kollox, inkluz il-karozza li huwa jsuq. Allura jekk dan huwa l-istat ta' hajja li l-konvenut ipprogetta lil din il-Qorti, kif qatt jista l-istess konvenut jippretendi li jinghata kura ta' bintu, meta sal-lum ghadu mhux qed jipprovdi ghall-manteniment, jew almenu offra xi soluzzjoni ghal dan l-obbligu tieghu lill-Qorti f'xi stadju tal-kawza. Dan meta tqis li l-kawza ilha issa pendenti tliet snin, li fihom il-konvenut dejjem insista li ma jahdimx, anzi quddiem is-Sekond'Awla tal-Qorti Civili

talab manteniment minghand martu, liema talba l-istess Qorti (kif hemm presjeduta minn dak li llum huwa l-Prim'Imhallef ta' dawn il-Qrati) b'mod kategoriku irrifjutat. Din il-Qorti tassocja ruhha ma' l-istess u tikkonferma l-istess, anke aktar 'il quddiem f'din id-decizjoni.

"Illi apparti dan kollu jirrizulta li t-tifla qed tigi kkurata sew minn ommha, u ghalhekk il-kura u l-kustodja taghha ghandha tigi fdata f'idejn l-attrici bid-dritt ta' access ghall-konvenut fil-granet meta l-attrici jkollha x-xoghol bhala *Day* u *Night* mis-6:00 p.m. sat-8:00 p.m. kollox skond dak sottomess mill-attrici fin-nota taghha fil-kawza fl-ismijiet inversi ta' l-10 ta' Jannar 2005 u skond id-dokument hemm anness bhala Dok. 'CF 1' a fol. 454 tal-process l-iehor, liema dokument ghandu jaghmel parti minn din is-sentenza. Dan l-access ghandu jibda jsehh b'effett mid-data ta' l-istess sentenza, dejjem fl-interess ta' l-istess minuri, u ghaliex dan ikun ifisser li jkun hemm access u kuntatt sufficjenti mal-missier, tant li fuq perjodu ta' erba' gimghat il-konvenut ikollu access f'gimaghtejn minnhom ghal erba' darbiet fil-gimgha u matul il-gimaghtejn l-ohra ghal tliet darbiet fil-gimgha. B'dan il-mod tkun qed tinghata spazju u stabbiltà lill-hajja privata tal-minuri.

"Illi rrizulta li l-attrici tahdem u ghandha ntrojtu taghha. Infatti fin-nota taghha [tghid] li hija qed tippretendi biss manteniment ghal binthom minuri b'effett mill-11 ta' Jannar 2002 bir-rata ta' ghoxrin lira Maltin (Lm20) fil-gimgha. Illi l-konvenut innifsu ammetta li minhabba li ilu zmien dizokkupat mhux qed jaghti manteniment ghall-minuri. Huwa *inoltre* lanqas ma kkontribwixxa ghall-edukazzjoni tal-minuri, liema sitwazzjoni ghadha l-istess sal-lum. L-attrici hawn issostni li effettivament il-konvenut qed jahdem bla ktieb tax-xoghol ma' missieru bhala *tile layer*. Fl-opinjoni ta' din il-Qorti jirrizulta li l-istess konvenut zgur ghamel zmien jahdem bil-mohbi fejn kompla jaghmel minn kollox sabiex ma jurix li jahdem.

"Illi fi kwalunkwe kaz jirrizulta li l-istess konvenut ma huwiex dispost li jahdem lanqas biex imantni lil bintu. Ghalhekk f'dan l-istadju din il-Qorti filwaqt li tikkonferma li l-konvenut ghandu obbligu li jmantni lil bintu, ser tiehu l-

provvedimenti opportuni skond il-ligi sabiex l-istess konvenut josserva l-obbligazzjonijiet tieghu bhala missier, u dan kif ser jinghad aktar ’il quddiem, anke bl-applikazzjoni ta’ l-artikolu 48 u 54(6) tal-Kap 16, proprju minhabba n-nuqqas tieghu li jhallas manteniment lil bintu. Fil-fatt jidher car li bil-mod kif agixxa l-konvenut, anke waqt dawn il-proceduri, ser ikun difficli hafna sabiex xi darba jibda jikkontribwixxi ghall-manteniment ta’ bintu minuri, u jekk jinqala’ l-kaz anke l-manteniment ta’ martu. Dwar dan din il-Qorti ser tipprovdi aktar ’il quddiem.

“Illi jirrizulta li l-komunjoni ta’ l-akkwisti tikkonsisti principalment f’appartament numru 2, St. Patrick’s Court, Triq San Gwann tal-Gharghar, San Gwann. Infatti rrizulta li din id-dar ghadha mhux abitabbli u li l-partijiet ghalhekk qatt ma ghexu fiha. Din kienet inxtrat fiz-zwieg bil-hsieb li tkun id-dar matrimonjali. Il-partijiet qed jippretendu li tigi assenjata lil xi hadd minnhom, u ovvjament kull parti qed tippretendi li ghandha tehodha hi.

“Illi l-konvenut a bazi tal-pretensjoni tieghu qed jissuggerixxi li l-appartament ghandu jigi assenjat lilu ghaliex huwa ma ghandux fejn joqghod u jrid li l-attrici thallsu nofs il-hlasijiet tar-rati ta’ self li saru, flimkien ma’ nofs l-ispejjez ta’ benefikati li saru fuq dan il-post. Skond il-konvenut dawn il-benefikati jammontaw ghal ghaxart elef lira Maltin (Lm10,000) u jinkludu spejjez li saru da parti tieghu u l-familja tieghu, partikolarment missieru.

“Illi l-attrici min-naha taghha ssostni li hija ghandha tigi assigurata b’dar ghaliha u ghat-tifla. Hija sostniet li bil-paga taghha hija lesta tassumi d-dejn fuq l-istess fond. Skond hi, il-Bank mhux ser jirrikonoxxi lill-konvenut li ma jahdimx bhala debitur. Bil-paga netta ta’ *circa* tliet mija u hamsin lira Maltin (Lm350) fix-xahar ma jippermettilhiex li takkwista appartament mill-gdid. Hija tkompli tghid li l-partijiet qablu li l-valur ta’ l-appartament huwa ta’ hamsa u ghoxrin elf lira Maltin (Lm25,000). L-attrici hija lesta li tikkumpensa lill-konvenut ta’ nofs l-ammont li jifdal wara li jitnaqqsu (i) il-kreditu parafernali ta’ hames mitt lira Maltin (Lm500) rigal mill-genituri taghha; u (ii) kreditu ta’ arretrati ta’ manteniment.

“Illi l-konvenut qed jippretendi ammont ta’ flus ta’ ghaxart elef liri Maltin (Lm10,000) bhala kumpens tax-xogholijiet li saru fil-post kif ukoll ghall-pagamenti li saru. Illi jinghad li rrizulta li l-affarijiet li nxtraw ghall-post saru fiz-zmien meta l-partijiet kienu mizzewgin, u ghalhekk kienet vigenti l-komunjoni ta’ l-akkwisti. L-allegati spejjez li saru minn missier il-konvenut ma gewx kwantifikati u korroborati b’ricevuti, u allura fl-opinjoni ta’ din il-Qorti dak allegat f’dan ir-rigward mill-konvenut ma giex ippruvat. Dan apparti l-fatt li din il-Qorti thoss li l-verzjoni tal-konvenut fuq dan il-punt ukoll ma hix kredibbli u lanqas verosimili.

“Illi ma hemm l-ebda dubju li la darba l-kura u l-kustodja tal-minuri giet fdata f’idejn l-attrici, l-istess attrici ghandha aktar bzonn ghal dar fejn it-tifla tkun tista’ tikber f’ambjent idoneu. Dan apparti li l-kawza tas-separazzjoni hija imputabbli esklussivament lill-konvenut. Mhux hekk biss, izda jidher car li l-istess konvenut ma huwiex lest li jmantni lill-istess bintu, haga li naqas li jaghmel fil-mori tal-kawza. Bl-istess mod il-konvenut lanqas ma huwa dispost li jekk jinqala’ l-kaz jibda jmantni lil martu, li fuq kollox ma kellha xejn x’tahti ghal din il-firda personali.

“Illi ghalhekk fid-dawl ta’ dak kollu premess u bl-applikazzjoni kontra l-konvenut ta’ l-artikolu 48 tal-Kap 16 u l-artikolu 54(6) favur l-attrici u bintha, din il-Qorti tordna li l-istess immobbli tigi assenjata lill-attrici, b’dan li kull dejn fuq l-istess dar mal-bank ghandu jithallas mill-attrici *per saldo* ghal kull dritt ta’ manteniment ghaliha f’isimha u f’isem l-imsemmija minuri kontra l-konvenut. B’effett mid-data ta’ din is-sentenza l-obbligu ta’ manteniment ta’ l-istess minuri jigu [*recte*: jigi] assunt kompletament mill-attrici u kull dritt eventwali ta’ manteniment *talvolta* spettanti lill-attrici mill-konvenut qed jigi hekk saldat. Dan qed jigi bbazat anke fuq l-ammont ta’ stima ta’ l-istess immobbli li dwarha qablu l-partijiet, u l-pretensjoni ta’ l-attrici ta’ manteniment mizeru ta’ ghoxrin lira (Lm20) fil-gimgha ghall-minuri li b’effett mill-11 ta’ Jannar 2002 jaqbez wahdu kull sehem li l-istess konvenut kellu mill-istess fond. Ghal dan l-iskop tordna lill-konvenut sabiex jizgombra mill-istess immobbli fi zmien qasir u perentorju

ta’ ghoxrin (20) gurnata mid-data ta’ din is-sentenza, u l-istess fond jithalla liberu f’idejn l-attrici. Fin-nuqqas li l-konvenut jaderixxu ruhu ma’ dak li qed jigi ordnat fit-terminu hawn lilu perentorjament moghti, tordna l-izgumbrament effettiv tieghu mill-istess fond bl-assistenza tal-Marixxal[l]i tal-Qorti u tal-Pulizija Ezekuttiva. Ghaldaqstant din il-Qorti tordna li kopja legali ta’ din is-sentenza tigi notifikata mill-attrici lir-Registratur tal-Qrati Civili u Tribunali, kif ukoll lill-Kummissarju tal-Pulizija.

“Illi ma gietx ippruvata l-allegazzjoni ta’ l-attrici li l-konvenut xtara karozza u ghamilha fuq isem missieru u kien qed ihallas il-pagamenti hu. B’hekk ma rrizultax li hemm xi karozzi fil-komunjoni ta’ l-akkwisti.

“Illi fl-ahharnett kwalunkwe kont bankarju li hemm, ad eccezzjoni tal-*Visa Card*, ghandhom jinqasmu ugwalment bejn il-partijiet. Il-kont bankarju Nru 4568825010046197 (Dok. ‘CF 1’ a fol. 199 tal-process) li huwa kont ghall-*Visa Card* qed jigi assenjat lill-konvenut, u kwalunkwe dejn fuqu ghandu jigi assunt minnu.

“Illi dwar il-polza ta’ assigurazzjoni mal-*Middle Sea Valletta Life Assurance Company Limited* f’isem il-partijiet mahruga bhala *endowment policy* ghall-minuri, *Life Policy 55131* din ghandha tigi likwidata u r-rikavat diviz ugwalment bejn il-partijiet.

“Illi dwar oggetti mobbli kull parti ghandha zzomm l-oggetti li attwalment jinsabu fil-pussess rispettiv taghha.”

Rat ir-rikors ta’ l-appell tal-konvenut illi bih, ghar-ragunijiet hemm esposti, talab hekk:

“… dina l-wisq Onorabbli Qorti ta’ l-Appell qedha umilment … tigi mitluba sabiex tiddeciedi u tordna illi:-

1. s-sentenza appellata … hija wahda nulla, invalida u mhux enforzabbili billi kisret u marret kontra l-principju fundamentali li l-gustizzja mhux biss trid issir, izda tidher li qedha ssir, u huwa ovvju li bil-pregudizzji qawwija, konsiderazzjoniji[e]t u konkluzjoniji[e]t fierghha u bla bazi

legali u/jew fattwali, u kliem xejn dinjituz anzi li jbaxxi d-dinjità tal-ewwel Qorti, fil-konfront tal-appellanti, dan l-principju fundamentali gie vjolentament miksur u kwindi n-nullità tas-sentenza.

2. jekk a bazi tal-eww[e]l talba din tigi milqugha, il-process tal-kawza ghandu jintbghat lura lill-ewwel Qorti diversament ippresedut [*sic*] biex hemm jergghu isieru l-apprezzament tal-provi kollha ipprezentati u tinghata sentenza konformi mal-principji fundamentali li fuqhom hija mibnija s-sistema taghna tal-gustizzja trasparenti u bla pregudizzji a kontrarjo [*sic*] ta' kif inhi dik odjerna.

3. illi jekk l-ewwel talba ma tintlaqax ghandhom jigu sfilzati mis-sentenza citata l-kliem indinjituz u dispregjattiv li hemm fiha kontra l-appellanti, inkluz kundanni li ghamlet l-ewwel Qorti minghajr ebda bazi legali u/jew fattwali, kif gie indikat.

4. Illi dejjem minghajr pregudizzju ghall-ewwel tlett talbi[e]t, il-fond immobiljari f'St. Patrick's Court [li ghadu mhux fi stat ta' abitazzjoni] gewwa San Gwann - Malta, u kif jirrizulta mill-kawza, prevja d-dikjarazzjoni li dana qatt ma jista' jigi identifikat bhala dar konjugali skond il-ligi, ghar-raguniji[e]t mghotija u mfissra, ghandu jigi assenjat lill-appellanti billi jkun ferm izjed gust li hekk isier, taht dawk il-provedimenti li dina l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell ikun jidrilha xieraq li tati.

5. illi fl-eventwalità li dina l-Qorti ma taqbilx mar-rabgha talba kif imposta, l-appellanti ghandu jinghata kumpens xieraq u adegwat ghall-hidma kollha, il-hlas tad-dejn, u il-benefikati kollha li saru f'dana l-fond immobiljari mill-appellanti u missieru, kif imfisser.

6. illi l-kura u kustodja tal-minuri Lara Farrugia [li issa ghandha sebgha snin] ghandha fic-cirkustanzi li manifestament irizultaw tigi fdata f'idejn missierha l-appellanti, billi huwa ovvju li dana jkun fl-interess suprem tal-istess minuri li trid li tibqa' ma' missierha ghar-raguniji[e]t indikati.

7. illi alternattivament ghas-sitt talba, skond ma jidrilha dina l-Qorti, il-kura u kustodja ghandha tigi fdata kongiuntivament lill-genituri tal-minuri biex l-appellata ma tkunx tista' tibqa' titratta lill-minuri kif qed tghamel issa biex b'hekk l-interessi supremi tal-istess minuri dejjem jibqghu salvagwardati.

8. l-appellata fic-cirkustanzi ma ghandhix tkun intitolata ghall-ebda retta alimentari da parti tal-appellanti, filwaqt li l-appellanti fic-cirkustanzi ghandu jkun intitolat biex jircievi retta alimentari da parti tal-appellat [*sic*] martu.

9. illi l-minuri ghandha tircievi retta alimentari da parti tal-genituri taghha, skond il-mezzi rispettivi tac-cirkustanzi tal-hajja taghhom, liema manteniment ghal Lara jista' jkun b'kull mod li jista' jivi [*sic*] vversat manteniment.

10. illi l-applikazzjoni tal-Artiklu 48 tal-Kodici Civili fil-konfront tal-appellanti kien wiehed bla gustifikazzjoni legali u fattwali, u l-imposizzjoni tieghu ghandha titnehha billi l-appellanti la kien u/jew huwa hati ta' Adulterju; u lanqas li abbanduna d-dar konjugali, kif tesigi l-ligi.

11. illi l-Artiklu 48 fl-intier tieghu tal-Kapitlu 16 ghandu jigi enforzat kontra l-attrici appellate [*sic*] billi rrizulta li l-appellata ghandha relazzjoniji[e]t ma' terzi rgiel u anke fic-cirkustanzi li tefghet il-barra mid-dar taz-zwieg lil zewgha l-appellanti.

12. illi l-Artiklu 54(6) ma ghandux ikun applikat fil-konfront tal-appellanti billi ma rrizultawx ragunijiet legalment gustifikabbili li l-ewwel Qorti setghet tapplikah bi pregudizzju kbir kontra l-appellanti, kif tabilhaqq wettqet; ghalhekk dina l-Onorabbili Qorti ghandha tnehhi dina l-imposizzjoni.

13. illi fic-cirkustanzi ma hemmx ebda bazi legali u/jew fattwali ghala l-appellanti kellu jigi ordnat biex jizgombra mill-fond immobiljari f'St. Patrick's Court f'San Gwann, u ghalhekk dina l-imposizzjoni ghandha titnehha.

14. illi l-appellanti ma ghandux ibghati spejjez konessi ma' dina l-kawza, billi huwa ovvju li t-tortiji[e]t unici ghat-tifrik ta' dana z-zwieg emanixxew [*sic*] mill-appellata attrici, kif huwa tant ovvju minn ezami tal-process tal-kawza fl-intier tieghu u l-process tal-kawza l-ohra fl-ismiji[e]t inversi.

15. illi ghalhekk l-ispejjez taz-zewg istanzi ghandha tbghatihom l-istess appellate [*sic*] attrici";

Rat ir-risposta ta' l-attrici illi permezz taghha, ghar-ragunijiet hemm esposti, talbet hekk:
"… lil din l-Onorabbli Qorti sabiex joghgobha tikkonferma s-sentenza appellata moghtija mill Qorti Civili (Sezzjoni tal-Familja) fit-30 ta' Novembru 2005 fl-ismijiet premessi bl-ispejjez kontra l-konvenut appellant";

Ezaminat l-atti kollha tal-kawza;

Trattat l-appell;

Ikkunsidrat:

Illi l-aggravji tal-konvenut kontra s-sentenza appellata huma s-segwenti:

1. Illi s-sentenza appellata nkitbet, fi kliem l-appellant, b'"mod pregudikat" u, b'hekk, ukoll fi kliem l-appellant:

"… inkiser wiehed mill-principji fundamentali tat-trasparenza tal-gustizzja, billi huwa kas li f'dina s-sentenza il-gustizzja zgur li ma dehritx li qedha ssir …";

2. Illi l-appartament tal-kontendenti f' St Patrick's Court, Triq San Gwann tal-Gharghar, San Gwann kellu jigi assenjat lill-appellant;

3. Illi l-kura u l-kustodja tal-bint minuri tal-kontendenti kellhom jigu fdati lill-appellant jew, almenu, kongjuntivament lill-kontendenti;

4. Illi d-dikjarazzjonijiet illi l-appellant huwa obbligat ihallas manteniment lill-attrici u illi, fi kliem ir-rikors ta' appell, "l-appellanti mhux qed imantni lill-bintu" huma zbaljati;

5. Illi l-ewwel Qorti applikat l-Artikolu 48 tal-Kodici Civili kontra l-appellant ingustament;

6. Fi kliem ir-rikors ta' appell:

"… ma jghamilx sens fuq la il-binarju ta' fatti, u lanqas il-binarju ta' ligi, li … l-Artiklu 54[6] [tal-Kodici Civili] jigi applikat kontra l-appellanti";

7. Illi l-appellanti ma kellux jigi zgumbrat mill-appartament imsemmi fit-tieni (2) aggravju;

8. Illi l-appellant ma kellux jigi kundannat ihallas l-ispejjes tal-kawza;

Ikkunsidrat:

Illi mill-mod kif inhuma abbozzati l-ewwel (1) aggravju u s-sottomissjonijiet in sostenn tieghu huwa evidenti illi s-sentenza appellata ma ghogbotx lill-appellant. L-appellant ghandu d-dritt kollu illi ma jhossux sodisfatt bis-sentenza appellata izda ma ghandux dritt illi jiddenegra lill-Qorti illi ippronunzjat l-istess sentenza. Apparti dan, din l-Qorti, wara illi ezaminat il-provi prodotti u l-mod kif dawn il-provi gew analizzati u evalwati fis-sentenza appellata, hija tal-fehma ferma illi fl-istess sentenza l-ewwel Qorti ma wriet ebda pregudizzju kontra l-appellant. Huwa evidenti illi l-ewwel Qorti tat aktar affidament lill-verzjoni tal-fatti kif temergi mill-provi prodotti mill-konvenuta milli tat lill-verzjoni tal-fatti rizultanti mill-provi prodotti mill-attur; <u>f'dan din l-Qorti tikkonkordi ma' l-ewwel Qorti</u>;

Mhux mehtieg illi jinghad aktar dwar l-aggravju in ezami hlief illi huwa manifestament infondat u li jirrazenta l-fieragh;

Ikkundisrat:

Illi qabel ma jigu konsidrati l-aggravji l-ohra ta' l-appellant huwa imperattiv illi jigi konstatat illi minn qari akkurat tar-rikors ta' appell jirrizulta illi l-attur ma avanza ebda aggravju kontra l-konkluzjoni raggjunta mill-ewwel Qorti fis-sens illi l-attur huwa unikament responsabbli ghas-separazzjoni personali bejn il-kontendenti. L-aggravji kollha ta' l-appellant - b'eccezzjoni ta' l-ewwel (1) illi già gie dikjarat infondat - iridu necessarjament jigu konsidrati fid-dawl tal-kostatazzjoni appena maghmula dwar ir-responsabbiltà ghall-firda personali;

Ikkunsidrat:

Illi fil-fehma taghha it-tielet (3) u r-raba' (4) aggravji ta' l-appellant ghandhom jigu konsidrati qabel it-tieni (2) wiehed. Dwar it-tielet (3) aggravju ma hemmx wisq x'jinghad. Dina l-Qorti taqbel pjenament mal-konkluzjoni ta' l-ewwel Qorti illi tafda l-kura u l-kustodja tal-bint minuri tal-kontendenti lill-konvenuta u dana ghaliex taqbel ukoll mal-konsiderazzjonijiet illi saru fir-rigward fis-segwenti silta mis-sentenza appellata (fol. 518-9):

"Illi … certament … din il-Qorti thoss li l-konvenut ma gabx ragunijiet sufficjenti sabiex ikun jista' jinghata l-kura u l-kustodja ta' bintu. Anzi jidher li huwa fuq kollox naqas li jmanti lill-istess bintu u mid-dokumenti kollha li l-istess attur esebixxa ma jidhirx li huwa ghamel suggeriment wiehed ta' kif ser jipprova jmantniha. Anzi jidher li minkejja li huwa ragel u ghandu l-età tieghu, lanqas huwa kapaci jmantni lilu nnifsu ghaliex jammetti li qed jigi mantnut minn missieru, li skond huwa xtralu kollox, inkluz il-karozza li huwa jsuq. Allura jekk dan huwa l-istat ta' hajja li l-konvenut ipprogetta lil din il-Qorti, kif qatt jista l-istess konvenut jippretendi li jinghata kura ta' bintu, meta sal-lum ghadu mhux qed jipprovdi ghall-manteniment, jew almenu offra xi soluzzjoni ghal dan l-obbligu tieghu lill-Qorti f'xi stadju tal-kawza. …

"Illi apparti dan kollu jirrizulta li t-tifla qed tigi kkurata sew minn ommha, u ghalhekk il-kura u l-kustodja taghha

ghandha tigi fdata f'idejn l-attrici …" (sottolinear ta' dina l-Qorti);

Ghalhekk, anke t-tielet (3) aggravju ta' l-appellant huwa infondat;

Ikkunsidrat:

Illi anqas ir-raba' (4) aggravju ta' l-appellant ma huwa fondat;

Illi ma hemmx wisq x'jinghad dwar dan l-aggravju tal-konvenut kwantu jirrigwarda d-dritt ta' l-attrici illi tircievi manteniment minghand il-konvenut. Tajjeb illi, qabel xejn, jigi precizat illi fis-sentenza appellata l-appellant ma giex ikundannat ihallas manteniment lill-attrici. F'dik is-sentenza gie biss dikjarat "li l-attrici f'kaz ta' bzonn ghandha dritt ta' manteniment" (pagina 25 tas-sentenza). Dan id-dikjarazzjoni hija legalment korretta. Infatti, l-obbligu illi l-mizzewgin imantnu lil xulxin jemergi mill-provvediment ta' l-Artikolu 3 tal-Kodici Civili. Filwaqt illi l-obbligu ta' l-attrici illi tmanti lill-konvenut gie estint b'rizultat tal-fatt illi, kif già inghad, il-konvenut gie dikjarat unikament responsabbli ghas-separazzjoni personali, id-dritt ta' l-attrici illi tigi mantnuta mill-konvenut ma intilifx;

Minn qari tal-paragrafu enumerat hamsa u erbghin (45) tar-rikors ta' appell jista' jigi inferit illi l-appellant qed jippretendi illi l-ewwel Qorti kienet ingusta mieghu meta iddikjarat illi huma mhux lest illi jmantni lil bintu (fol. 59) ghaliex, fi kliem l-istess paragrafu 45:

"… min qal li l-appellanti mhux qed imantni lill-bintu li tant jhobb u hi tant mghoxijja fuqu? Huwa veru li officjalment, l-appellanti mhux qed jghaddi manteniment lill-bintu, però manteniment *in kind* qed jivversalha, u dana gie deskritt ampjament iktar 'l fuq. Imma l-ewwel Qorti, dana l-fatt mhux kontestat injoratu ukoll" (sottolinear ta' dina l-Qorti);

Tajjeb, ghalhekk, illi wiehed jara f'hiex jikkonsisti dan il-"manteniment *in kind* … deskritt ampjament iktar 'l fuq". Safejn tista' tikkonkludi dina l-Qorti - fin-nuqqas ta'

indikazzjoni aktar preciza mill-appellant - bil-kliem "iktar 'fuq" l-appellant qed jirreferi ghas-segwenti silta mill-paragrafu enumerat erbgha u ghoxrin (24) tar-rikors ta' appell:
"… [lil bintu] missierha l-appellanti jaraha kuljum, jitmaghha ghaliex dejjem tghidlu li l-appellata ma titmahix ghaliex dejjem barra mid-dar; in-nanni[e]t paterni jilqghu lill-minuri f'darhom, ilibsuha, jiehdu hsiebha u johorguha flimkien mal-appellanti …";

Huwa evidenti illi dak illi qed jaghmlu "in-nanniet paterni" ghal bint il-kontendenti ma jista' qatt jigi klassifikat bhala manteniment versat *in kind* mill-appellant. Ghalhekk, skond l-appellant, il-manteniment *in kind* illi qed jivversa huwa lil bintu jikkonsisti filli "jaraha kuljum" u filli "jitmaghha" (minghajr ma jispecifika il-frekwenza). Ma kellhiex wisq x'tinjora l-ewwel Qorti!

Ikkunsidrat:

Illi jista' issa jigi konsidrat it-tieni (2) aggravju ta' l-appellant. Dan l-aggravju jirrigwarda l-assenjazzjoni lill-attrici ta' l-appartament numru 2 f'St. Patrick's Court, Triq San Gwann tal-Gharghar, San Gwann, formanti parti mill-assi tal-komunjoni ta' l-akkwisti bejn il-kontendenti. Il-lamentela tal-konvenut appellant kontra din l-assenjazzjoni illi b'xi mod timmerita konsiderazzjoni hija illi huwa qatt ma kellu jigi kundannat ihallas manteniment lil martu u lil bintu. Fid-dawl ta' dak illi ghadu kemm inghad waqt il-konsiderazzjoni tar-raba' (4) aggravju din il-lamentela ta' l-appellant ma hijiex valida u, konsegwentement, anqas ma huwa validu it-tieni (2) aggravju ta' l-appellant;

Ikkunsidrat:

Illi fil-paragrafu enumerat sebgha u erbghin (47) tar-rikors ta' appell l-appellant, in sostenn tal-hames (5) aggravju tieghu, qieghed jissottometti illi l-provvedimenti ta' l-Artikolu 48 ma messhomx gew applikati kontra tieghu ghaliex huwa "la kien hati ta' xi adulterju, jew li abbanduna d-dar konjugali". L-appellant konvenjentement qieghed

jinjora l-fatt illi l-ewwel Qorti kkonkludiet - konkluzjoni illi, tajjeb illi jigi ripetut, il-konvenut ma appellax minnha - illi huwa unikament responsabbli ghall-firda personali bejn il-kontendenti minhabba "sevizzi, eccessi u ngurji gravi kommessi minnu fil-konfront ta' l-attrici u bintha" (fol. 53) (Art. 41 tal-Kap. 16). Huwa evidenti illi l-ewwel Qorti applikat il-provvedimenti ta' l-Artikolu 48 tal-Kodici Civili kontra l-konvenut minhabba l-konkluzjoni taghha imsemmija fis-sentenza ta' qabel din, kif kellha d-diskrezzjoni illi taghmel *ai termini* ta' l-Artikolu 51 ta' l-istess Kodici Civili. Mhux il-kaz illi din il-Qorti tiddisturba d-diskrezzjoni hekk ezercitata mill-ewwel Qorti u, konsegwentement, qed tirrespingi l-hames (5) aggravju ta' l-appellant;

Ikkunsidrat:

Illi in sostenn tas-sitt (6) aggravju tieghu l-appellant jissottometti hekk fil-paragrafu enumerat disgha u erbghin (49) tar-rikors ta' appell:
"dana l-aggravju jirrigwarda l-applikazzjoni ta' Artiklu 54(6) tal-Kapitlu 16 li fil-kuntest ta' dak li gie mtenni fir-Raba' Aggravju izjed il-fuq dwar l-infondatezza tal-argumenti tal-ewwel Qorti dwar il-Manteniment, zgur ma jaghmilx sens …" (sottolinear ta' dina l-Qorti);

Huwa evidenti illi, la darba ir-raba' (4) aggravju ta' l-appellant, kif già inghad, mhux fondat, anqas is-sitt (6) aggravju ta' l-appellant ma jista' jigi akkolt;

Ikkunsidrat:

Illi dak kollu illi jissottometti l-appellant in sostenn tas-seba' (7) aggravju tieghu fil-paragrafi enumerati minn hamsin (50) sa tnejn u hamsin (52) tar-rikors ta' appell huwa irrilevanti. L-ewwel Qorti assenjat l-appartament numru 2 , St. Patrick's Court, Triq San Gwann tal-Gharghar, San Gwann lill-attrici b'ezercizzju tad-diskrezzjoni moghtija lilha bl-Artikolu 54(6) tal-Kodici Civili. Anke f'dan ir-rigward hija l-fehma ta' dina l-Qorti illi ma ghandhiex tiddisturba l-ezercizzju ta' tali diskrezzjoni;

Ghalhekk, qed jigi respint ukoll is-seba' (7) aggravju ta' l-appellant;

Ikkunsidrat:

Illi t-tmien (8) u l-ahhar aggravju ta' l-appellant jirrigwarda l-kundanna illi huwa jhallas l-ispejjes gudizzjarji kollha ta' l-ewwel istanza. L-appellant qed jissottometti illi dina l-kundanna hija ingusta ghaliex huma ma kienx responsabbli ghas-separazzjoni personali bejn il-kontendenti. Minn dak illi inghad ripetutament hawn fuq jirrizulta ampjament illi din is-sottomissjoni ta' l-appellant hija infondata. Ghalhekk, jirrizulta ukoll illi huwa infondat it-tmien (8) aggravju ta' l-appellant;

Ghal dawn il-motivi:

Tiddisponi mill-appell billi tichdu u billi tikkonferma s-sentenza appellata b'dan illi t-terminu ta' ghoxrin (20) gurnata imsemmi fil-partita enumerata hamsa (5) tad-dispositiv ghandu jibda jiddekorri mill-lum, b'dan illi l-kuntratt imsemmi fl-istess partita ghandu jigi pubblikat fit-30 ta' Novembru 2006, u b'dan ukoll illi, ghall-kjarezza, qed jigi dikjarat illi l-appartament imsemmi fil-paragrafu enumerat sebgha (7) tad-dispositiv jinsab f'St. Patrick's Court;

Tordna illi l-ispejjez ta' din l-istanza jigu sopportati kollha mill-konvenut appellant.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------